

ကေအေန်ယူ-ဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်ခြံင့်
လင်-သာကွာအိုထာ်
ကပ်သူးလေ
www.knuhq.org

လာဩဂုတ်(၁၂)သင့်၊ ၂၀၂၁ဏိင်း
လာရက်ယောတ်ထင်း(၅)သင့်၊ ၂၇၆၀ဏိင်း

ကေအေန်ယူ-ဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်ခြံင့် ဥက္ကဋ္ဌ သုဂ်ခေါဟ်စံင်းစပ်မူတူးစေးဖိုဝ်းဝေ (၇၁)ဏိင်းထင်းခါ
လုံဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်စံးချူမူ-ဏီအိုဝ် ဖေံသုံ့ဝေ လိက်မာလုက်လပ်ဟိုင့်

အဲလင်ဆိုဒ် ပုံဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်ခေါဟ်ကြိင်လုံဖး၊ သုဂ်ခံင့်ဖောဟ်လုံဖး၊ ဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်လုံဖးခေ ဂမိုင်-သီးဟေး၊

အိုခါခိုဝ်ဏာင်း ၂၀၂၁ဏိင်း၊ လာဩဂုတ်(၁၂)သင့်မူ-ဏီယိုဝ်ဏ် မွဲ(၇၁)ဏိင်းထင်းခါ ဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်စံးချူမူ-ဏီလုံ။ လုံဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်ခေါဟ်ကြိင်လုံဖး၊ သုဂ်ခံင့်ဖောဟ်လုံဖးခေ ဖွံ့ဂမိုင်-လုက်ဆိုင် လုက်ကွာဏ်အိုဝ် ဏာင်းထင်း ယုဂ်ယာန်ပါဇောဟ်ဝေ မွဲဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်စံးချူမူ-ဏီ အိုဏာင်းအိုကွာလုံ။ မူ-လုံဏီယိုဝ်ဏ် ပုံဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်သီးအိုဟုင်၊ ဝေလင်သုင်း ယုင်းသာအုဂ် မူ-ဏီလုံဏီသိုဝ် ပုံဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်သီးဝေ ဆုံသူးခေဆုံပုံယောတ်ဖဝ်တိုင်မိုထင်ဟုဟုင်၊ ဖေံလင့်အိုကျး၊ ခိုင်ခါ၊ စေပ်ယုး ဩဝ်ခိုသိုဝ်ခေ သာမိုင်လုံဖးဏ်အိုဝ် ဖေံလင့်ဝယ်ဝေ အဲလင်ဆိုဒ်အိုခေါဟ်ကြိင်လုံဖးခေ ဖွံ့ဂမိုင်-လုံဖး အိုအေးဝေအိုခေါဟ်စံင် မုက်သုင်း မုက်သာဝေးဝေ မွဲမူ-ဏီလုံဏီသီး ဟုံလပ်ကဲဆေပ်-လုံ။

အဲလင်ဆိုဒ် ပုံဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်ခေါဟ်ကြိင်လုံဖး၊ သုဂ်ခံင့်ဖောဟ်လုံဖး၊ ဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်လုံဖးခေ ဂမိုင်-သီးဟေး၊

ဆုံလုံမိုင်မိုင်ဏ် အိုဝေခေအိုလူ-ဃိုသီးဆေပ်-လုံ။ ဖွံ့စံးချူဟေ့ဝ်လုံဖးဝေ ဖေလဆုံလုံဖး၊ သုးစးလင်ဆင်လုံဖး၊ ဆုံထုင်-ဆာ့သာ လုံဖးခေ ဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်သီးဝေ လုံဆိုဒ်ဖောဟ်ဟုင်-ဆုံကေဆိုင်သယ်ဏ် နုက်လင်မာဆိုင်ဆုံခဝ်သီး ပုံဆိုဒ်ဖောဟ်ဆုံဖံင်ဖေဝ်ဟာင်-အိုဟုင်၊ ကြိင်ဒေအိုလူ-ဃို လင်စးအိုတာကဏ္ဍလုံခဝ်ဏ် မွဲဖေံလသီးဝေဆေပ်-လုံ။ ဆုံလုံမိုင်မိုင်သီးမွဲအိုဟေ့ဝ် ကြိင်ခေ အိုလူ-ဃိုဏ်ဖေံလင့်ဟုင် စးမာဏေပ်-သီးဝေဆေပ်-လုံ။ စင်ခိုဝ် ခေအိုခါကာလဝေယိုဝ်သိုဝ် ဟုံဆိုဒ်ဖောဟ်သီးဝေ ထိုခါန်-ဟုင်-ဆုံပုံယောတ်ဖဝ်တိုင်အိုဟုင်၊ ဝေဆုံဏယ်အင်းခေ ဆုံပုံယောတ်ဖဝ်တိုင်သိုဝ် ထင်သိုလုံဆင့် အိုဟုင်-ခိုင်ဖေံလသီးဝေ ဖွံ့စံးချူဟေ့ဝ်သီး အိုဟုင်၊ သုင်းအဲးသာထောတ်စးဆေပ်-လုံ။

ဟုံဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်သီးဝေ ဆုံစးသာခေ ထိုခါန်-ဟုင်-ဆုံပုံယောတ်ဖဝ်တိုင်လုံဖး ဝေမိုချုဂ်ပါင်ဟုင်၊ ဒီအိုဆင့်ဆင့် ပုံဖွံ့ဆိုဒ်ဖောဟ်တော်ခေါဟ်ဆာ-လုံဖးဏ် ခေအိုခိုင်-ကိုဝ်မိုင်ခေ ထုဂ်ထင်းဟုင်-ကေစိုဒ်သီးဝေသုးလုံ။ ဟုာဃုာင်းလုံဏေပ်-ဝေ ဆုံကဲထင်းသာ အိုမိုင်မိုင်အိုစံင်ဏ် ဟုံဆိုဒ်ဖောဟ်သီးဝေ သာမိုင်ခေ ဟိုင်းဃုင့်ဩဝ်ခိုသိုဝ်သယ်ဏ်အိုဝ် မိုပုင်ဟုင်၊ ဖံင်းထင်းစူးဖံင်း တိုဒ်ဆိုင့်ထာင်ဝေ ဆုံတိုဒ်ကိုရေင့်ဏ်အိုဝ် မာပွဲသီးဝေသုးဆေပ်-လုံ။ အိုခါလုံထီးဃုင်-လပ် ထိုခါန်-ဟုင်-ဆုံကးဆုံဟုယ်သယ်ဏ်အိုဝ် ခေထိုခါန်-ဟုင်-ဏ် မိုအင်းဃုူအိုတင်ဟုင်၊ ထိုခါန်-ဟုင်-သုးခံင်လပ်ထာင်ဆုံသယ်ဏ်သီး မာဝယ်လုံခါဆင့်ဆင့်ဏ် ခံင်ခိုဝ်ဏာင်းယိုဝ်ဆေပ်-လုံ။

လာဏာသီး ဖေဖော်ဝါရီလ(၁)သင့်ဖိုင် ချေဆိုပိုင်ခွဲကံစံင်မင်အံင်စံင်ကံ ထိုခါနံ့ဟောင်းစးထောင်ကျာလင်ခါင့်ဟိုင် လိုဟိုဂမိုင်
သယ်ဖင့်ခေါတ် မာနိုင်မာဖယ်ဆိုသယ်ချေ မာသီဝေချေဆိုသယ်ကံ လိုချဲ့ဌာနံ့ချောဟ်အိုင်လိုဆင့် ကဲထင်းဝေချေ ယိုင်ယိုင်လေလို။
ဆိုမာနမာဏာ မာဆာဆိုသယ်ချေ မာသီဆိုသယ်ကံ ခံင်ခိုင်ဏာင်းယိုင်သီးမး လိုပိုထုက်သော်ချ် အံင်ဝေချေလို။ ထိုခါနံ့ဟောင်း
ဆိုကးဆိုဟယ်သယ်ကံအိုင် မိုချေခံင်လင်ထာင်စးသာဝေ ထိုခါနံ့ဟောင်းဆိုအံင်သာ (political will) လိုအံင်စးစံင်ခိုင် လိုထိုခါနံ့ဟောင်း
ချေခံင်လင်ထာင်ဆိုအံင်ဖင့်ခေါတ် မိုအံင်ကော်ဆိုယောင်လာကံ မိုဏော်မွဲအေး။ စင်ခိုင် လိုပိုဏာင်ဆာကံ ထိုခါနံ့ဟောင်း
မိုချေခံင်လင်ထာင်ဆိုအံင်ဟိုင် ပုဂံထင်းထးဖေဖိုင်သာဟိုင် အံင်ခိုင်ဖာကံသီး ဟိုဂမိုင်သယ်ဝေ သာမိုင်၊ ဟိုင်းယုင့် ဒြပ်ခိုင်သိုင်သယ်ချေ
ဏာင်ဆာအံင် လင်ချာသယ်ကံအံင် မိုစးပိုင်ဝေချေဆော်လို။ ထိုခါနံ့ခေါတ် စင်စအူးကျီးဝေ ခိုင်လင်ထးသောဝံ(၄)ထီးကံအိုင်
ပါချောဟ်ယုဂ်ယါနံးသီးဝေ ပိုဆိုဒ်ဖော်သယ်လိုဖးကံသီး ဝေထိုခါနံ့ခေါတ် စောဘအူးကျီးဝေ ခိုင်လင်ထးသောဝံကံသိုင်
လင်မာပျက်လာကံ မိုဆင်းယုင့်စးသာဆော်လို။

ဆိုဒ်ဖော်ဟာဆိုဟယ်ဝါဖိုင်သာလိုခံင်ဖိုင် ပိုသီးဝေ ဆိုဒ်ဖော်တံင်ခေါတ်ဖာချောဟ်သယ်လိုဖးယိုင် ကံရွဲဖိုင်ဆိုကးဆိုဟယ်ချေ
အံင်လိုအံင်ချဲ့ဆိုကးဆိုဟယ်သယ်ကံ ကိုခိုင်ကံဖာ စးအင်းတောင်သီးဝေချေလို။ ပိုကံရွဲအံင်ဖူအံင်ခိုင်ဝေ ဝေသာမိုကောင်ဖာသိုင် ဆိုမာထုဂ်
ဖာသီး အံင်ဝေချေလို။ ကံရဲဝေအံင်ဟောင်းမိုယုဂ်လင်သိုင်အံင်ဟိုင် ဆိုမာဆာ မာနံ့ဏာဆိုသယ်ကံသီး တံင်ဏံင်စးဆော်လို။ ဆိုကးဆို
ဟယ်ဆိုဝေယိုင်သိုင် ခံင်ခိုင်ဏာင်းယိုင်သီး ချေခံင်တံင်ဏံင်စးချော်ဆော်လို။ ဟိုဆိုဒ်ဖော်သီးအံင်ယိုင် တံင်ခေါတ်ဆာလိုဖး အံင်ကွာအံင်
သီးဝေ ထိုခါနံ့ဟောင်း ဆိုသေယာဟောင်းယုဂ်၊ ဆိုဖေလင်ပညာဟောင်းယုဂ်၊ ဆိုသော်စးပညာချေ စော်ယုဂ်ဟောင်းယုဂ်သယ်ကံသီး အံင်ဝေချေ
ဆော်လို။ ဆိုကးဆိုဟယ်ဝေသိုင်သယ်ယိုင် ဟိုဏာင်ဆာဆိုဏယ်အင်း၊ ဟိုကံချယ်ကံချယ်အံင်ကွာ ဆိုဏယ်အင်းအံင်ယိုင် ဆိုယုဂ်ဆိုဖိုင်ချေ
ဆိုဖံင်ဖာယုဂ်ဆသယ်ကံသီး စးထာင်ဝေဆော်လို။

ဆိုဟယ်ကဲထင်းခိုဏင်မိုင်-- ဟိုဖုံဆိုဒ်ဖော်သယ်အံင်ဟိုင် ဟိုသီးဝေ ဆိုဒ်ဖော်တံင်ခေါတ်ဆာလိုဖး၊ အဲဆိုဒ်ဆး
သုဂ်ဖော်သယ်အံင်ယိုင် ဟိုသီးဝေခါနံ့ဂမိုင်ဖာချောဟ်ကံသီး သာမိုင်၊ သုံးခေါင်သိုသယ်ကံအိုင် ဖေလသီးဝေဟိုင် ထင်သိုလိုဆင့်
ထုဂ်ထင်းဟောင်းကေစိုဒ်သီးဝေ ဖုံခုံးချူဟေဂ်သယ်သီး အံင်ဝေချေဆော်လို။ ခါနံ့ဇွယ်ဖိုင်အံင်ဝေ ဟိုဖုံဆိုဒ်ဖော်တံင်ခေါတ်ဆာသယ်၊
အဲဆိုဒ်ဆးသုဂ်ဖော်သယ်ချေ ဟိုသီးဝေ ခါနံ့ဂမိုင်ဖာချောဟ်အံင်ယိုင် ခါနံ့ခုံထိုခါနံ့ယိုင်ယိုင်ဖိုင် လေင်အံင်သီးဝေ ဟိုဆိုဒ်ခံင်
အံင်ဖင့်ခေါတ် သုဂ်ကျာအံင်သီးဝေ၊ ဟိုဏာင်ဆာဆိုဏယ်အင်းချေ ဟိုဆိုဒ်ဖော်ဝေ ဆိုပိုယောတ်ဖင့်တိုင်အံင်ဟိုင် ဟိုင်ဟိုင်ခိုင်ခိုင်
ပါဟိုင်ဖေဝေ ဂမိုင်သယ်သီး အံင်ဝေချေဆော်လို။ ယုင်းယုင်းယးယး ဆိုကးဆိုဟယ်အံင်ကွာ ဖံင်တုတ်ထွယ်စူးချေပိုင်မိုင်ဟိုင် ကေစိုဒ်
ကုက်မာသီးဝေ တံင်ခေါတ်ဆာလိုဖး၊ သုဂ်ဖော်လိုဖးချေ ဟိုသီးဝေ ခါနံ့ဂမိုင်ဖာချောဟ်လိုဖးသီး အံင်ဝေချေဆော်လို။ ဟိုသီးဝေ
ဆိုဏယ်အင်းချေ ဟိုဆိုဒ်ဖော်သယ်ဝေ ဆိုပိုယောတ်ဖင့်တိုင်အံင်ဖင့်ခေါတ် ချေသုဂ်ကျာတံင်တံင် ဟိုင်ဟိုင်ခိုင်ခိုင် ပါဟိုင်ဖေသီးဝေ
အဲဆိုဒ်ဆးတံင်ခေါတ်ဆာလိုဖး၊ သုဂ်ဖော်လဖးချေ ခါနံ့ဂမိုင်သယ်လုက်ဆိုင်ယိုင် မွဲထိုဆာတံင်လင်အံင်တယ် ဟိုသီးဝေ
အံင်မောင်တိုင်ဟောင်းဈာကံဟိုင် ဟိုဆိုဒ်ဖော် ဖုံခုံးချူဟေဂ်သယ်ဝေ ဆိုဏယ်အင်းချေ ဆိုပိုယောတ်ဖင့်တိုင်ကံအိုင် မိုဖုံငှာ
မိုဟိုင်ခွဲကံဝေ အဲလင်ဆိုဒ်ဆးဆာသယ် လိုဖးကံဆော်လို။

အဲလင်ဆိုဒ် ပိုဖုံဆိုဒ်ဖော်ခေါတ်ကြိုင်လိုဖး၊ သုဂ်ခံင်ဖော်လိုဖး၊ ဖုံဆိုဒ်ဖော်လိုဖးချေ ဂမိုင်သီးဟေး၊

ဖုံဆိုဒ်ဖော်သီးယိုင် ဏာင်ဆာသီးဝေ မေင်စိုင်၊ ဆိုယိုဆိုလာချေ ထူရူမုင်ဈာအံင် မွဲဆိုဒ်လိုဆိုဒ်လို။ ပိုသီးမေင်စိုင်၊
ထူရူမုင်ဈာချေ ဆိုယိုဆိုလာလိုဖးကံအိုင် မိုမာစးထာ၊ မာထိက်ထ၊ မာဟာဟိုင်ဝေ ဆာမွဲသုဂ်လိုဖးကံအိုင် မိုစးပိုင်၊
မိုစးတိုဒ်ကံရေင့်ကဲဝေ ဆိုဏော်သာချေအံင်တာအံင်လို။ ပိုသီးဝေ ဖုံဆိုဒ်ဖော်ဒြပ်ပိုဟာနံ့ချေ ဆိုထင်းအဲထင်းဖးကံဟေး မိုမာစးထာ၊
မိုမာပါပုဂ်မာယိုက်ယုဂ်ဝေ ဆာမွဲသုဂ်လိုဖးကံအိုင် မိုစးပိုင်တိုဒ်ကံရေင့်လို။ ပိုသီးဖုံဆိုဒ်ဖော် ယုက်ထာအန္တရ်ချေ ဆိုလင်
ဆိုကွယ်လိုဖးကံအိုင် ပိုင်ကဲဝေ ဆိုဏော်သာ ချင်ချင်ပါင်ပါင်အံင်လို။ ပိုဖုံဆိုဒ်ဖော်သီး ဆိုပိုယောတ်ဖင့်တိုင်ချေ ပိုဖုံခုံးချူသီးဝေ
ဆိုပိုယောတ်ဖင့်တိုင်လိုဖး ဖုံငှာချင်ပါင်ဟိုင်ကဲဟိုင်ချေ ဆိုသွင်ယုဂ်ယုဂ် ထင်ထုက်လိုဆင့် ကေစိုဒ်ကုက်မာလာဖေးဖေးဟယ်ကံအိုင်
မိုဆင်းယုင့်ဆင့်ပင်စးသာလို။

သုဂ်ခေါတ်စံင် စင်မူတူးစေးဖိုင်

၂၈၅

ကေအေန်ယူ-ဖုံဆိုဒ်ဖော်ခြိုင်